REPUBLIKA SLOVENIJA
INFORMACIJSKI POOBLAŠČENEC
Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
www.ip-rs.si
gp.ip@ip-rs.si

Številka: 007-66/2024/2
Datum: 20. 12. 2024

Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska cesta 22
1000 Ljubljana

gp.mkgp@gov.si

Zadeva: Predlog Uredbe o izvedbi intervencij kmetijske politike za leto 2025 – MNENJE
Zveza: Vaš dopis št. 007-409/2024/19, prejet dne 18. 12. 2024

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 3. točke prvega odstavka 55. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-2) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje Informacijskega pooblaščenca (IP) k prejetemu Predlogu Uredbe **o** izvedbi intervencij kmetijske politike za leto 2025 (predlog uredbe).

Uvodoma je treba poudariti, da IP ni pristojen predlagatelj predpisov, niti ni pristojen podajati soglasij k predlogom predpisov in podzakonskih aktov ali potrjevati različnih obrazcev pristojnih organov kot upravljavcev. To je izključna odgovornost predlagatelja predpisa oziroma pristojnega organa kot upravljavca. IP lahko podaja mnenja z vidika zagotavljanja spoštovanja predpisov s področja varstva podatkov, ni in ne sme pa prevzemati odgovornosti predlagatelja oz. upravljavca in v tem smislu presojati o ustreznosti predlagane ureditve izvajanja intervencij kmetijske politike. V tem smislu predlagatelj tudi ne more prenašati na IP odgovornosti za zakonitost predpisov in drugih odgovornosti glede zagotavljanja pravic posameznikom na podlagi Splošne uredbe, kot je ob zbiranju podatkov od posameznikov zlasti ustrezna ureditev seznanitev posameznikov z informacijami na podlagi 13. in 14. člena Splošne uredbe.

IP uvodoma izpostavlja določbo drugega odstavka 166. člena Zakona o kmetijstvu, v skladu s katero Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja lahko obdeluje kontaktne podatke upravičencev (telefonska številka in naslov elektronske pošte) za namen njihovega obveščanja v zvezi z izvajanjem ukrepov kmetijske politike, v katere je upravičenec vključen. IP predlaga, da se presodi morebitno ustreznost te pravne podlage za predvidene oblike obdelav (kontaktnih) osebnih podatkov, saj ta določba lahko pomeni samostojno pravno podlago za obveščanje upravičencev.

IP po pregledu gradiva izpostavlja, da morajo biti v primeru, če se želi upravljavec sklicevati na pravno podlago iz 93. člena ZVOP-2, izpolnjeni vsi pogoji iz navedenega člena oziroma njegovega prvega in drugega odstavka. Predvsem je pomembno, da se kontaktne podatke posameznikov zbere:

- iz javno dostopnih virov;
- v okviru izvrševanja svojih javnih nalog; ali
- na način, da so jih upravljavci posamezniki prostovoljno razkrili ali dali privolitev.

IP meni, da zbirna vloga najverjetneje ni javno dostopni vir, tako da ta pogoj najverjetneje ni izpolnjen, lahko pa bi bil izpolnjen vsaj eden ali celo oba preostala možna pogoja. V tem primeru bi bilo sklicevanje na omenjeno pravno podlago lahko dopustno in zakonito, za to pa mora seveda upravljavec osebnih podatkov znati utemeljiti, da so bili kontaktni podatki posameznikov zbrani v okviru izvrševanja svojih javnih nalog oziroma na način, da so mu jih posamezniki prostovoljno razkrili ali dali privolitev. Po mnenju IP je treba izvrševanje javnih nalog interpretirati v luči nalog upravljavca, kot izhajajo iz področne zakonodaje (zlasti Zakona o kmetijstvu).
Nadalje je treba zagotoviti izvrševanje načela omejitve namena (kot to izhaja iz točke (b) prvega odstavka 5. člena Splošne uredbe) na namen, kot ga opredeljuje že prvi odstavek omenjenega 93. člena ZVOP-2, in sicer se kontaktne podatke lahko uporablja »za namene organiziranja uradnih srečanj, izobraževanj, usposabljanj in dogodkov, določanja sestav ali delovanje komisij, svetov, delegacij in drugih podobnih dejavnosti javnega sektorja, dajanja izjav za javnost, razen izvajanja neposrednega trženja.« Treba je torej presoditi, ali nameravani namen obdelave (organiziranje uradnih srečanj, izobraževanj, usposabljanj in dogodkov s področja zmanjševanja izgub hrane in odpadne hrane, ter lokalne hrane) sodi v okvir dopustnih namenov iz prvega odstavka 93. člena ZVOP-2. Po mnenju IP je odgovor na to vprašanje najverjetneje pozitiven, ob tem pa IP ponavlja, da je presoja o tem primarno na upravljavcu osebnih podatkov. IP dodaja še, da zgoraj navedeni namen izhaja iz vašega spremnega dopisa, medtem ko vzorec same izjave v prilogi določa nekoliko drugačen namen (posredovanje obvestil s področja izgub hrane in odpadne hrane ter lokalne hrane), zato IP priporoča, da se namen oziroma nameni medsebojno uskladijo in nato dokončno presodi, ali sodi(jo) v okvir dopustnih namenov iz prvega odstavka 93. člena ZVOP-2. Upoštevati je treba tudi, da morajo biti zbirke osebnih podatkov, ki nastanejo na tej podlagi, ločene od drugih zbirk osebnih podatkov, ki nastanejo pri izvrševanju zakonitih pristojnosti, nalog ali obveznosti. IP dodaja še, da drugi odstavek 93. člena ZVOP-2 jasno določa, katere osebne podatke lahko oseba javnega sektorja uporablja za zgoraj opisane namene iz prvega odstavka istega člena.

IP želi opozoriti tudi na različno naravo izjav (skupaj jih je 8) nosilca kmetijskega gospodarstva. V nekaterih od teh izjav tako nosilec kmetijskega gospodarstva potrjuje resničnost nekaterih navedb, v drugih obveščenost o posameznih dejstvih in okoliščinah, v tretjih pa podaja določeno privolitev (npr. v izjavah št. 3 in 4). Izjava št. 4 pomeni privolitev v določeno obdelavo osebnih podatkov, zato IP opozarja, da mora biti privolitev posameznika v obdelavo njegovih osebnih podatkov v enega ali več določenih namenov podana v skladu z določili 7. člena Splošne uredbe. Privolitev posameznika mora biti konkretna, razumljiva izjava ali drugo nedvoumno pritrdilno dejanje in dokazljiva. Privolitev mora biti dana z jasnim pritrdilnim dejanjem, kar pomeni, da posameznik prostovoljno, specifično, ozaveščeno in nedvoumno izrazi privolitev v obdelavo osebnih podatkov v zvezi z njim. Molk, vnaprej označena okenca ali kakršnakoli nedejavnost tako ne pomenijo privolitve. Posameznik mora torej jasno podati privolitev za zbiranje in obdelavo svojih osebnih podatkov za konkreten namen. Upravljavec mora biti zmožen dokazati, da je posameznik privolil v obdelavo svojih osebnih podatkov. Posameznik ima tudi pravico, da svojo privolitev kadarkoli prekliče. IP ob tem poudarja tudi, da mora biti privolitev v primerih, ko obdelava podatkov vključuje več različnih namenov, podana za vsak namen posebej. Posameznik mora imeti možnost privoliti v obdelavo svojih osebnih podatkov za vsak namen obdelave posebej. Namen mora biti jasno in nedvoumno opredeljen, saj je konkreten, ekspliciten in legitimen namen obdelave predpogoj za pridobitev veljavne privolitve. Posameznik ima tudi pravico, da svojo privolitev kadarkoli prekliče.

Predhodna informiranost posameznika o obdelavi njegovih podatkov je prav tako ključen element zakonite obdelave osebnih podatkov, saj se lahko le na podlagi ustreznih informacij o tem, komu lahko zaupa določene svoje podatke in za kakšen namen, posameznik svobodno odloči, ali bo to storil ali ne. Posebno pozornost je tako treba nameniti ustreznemu informiranju posameznikov o vseh pomembnih vidikih obdelave osebnih podatkov v skladu s prvim odstavkom 12. člena in v skladu s 13. oziroma 14. členom Splošne uredbe o varstvu podatkov ter ustrezni formulaciji in obliki privolitvene izjave, ki mora ustrezati zlasti standardom iz (11) točke 4. člena, 7. člena, (a) točke drugega odstavka 9. člena ter uvodnim recitalom (32), (42) in (43) Splošne uredbe. Vsaka privolitev mora biti specifična, prilagojena

konkretni obdelavi osebnih podatkov s strani posameznega upravljavca in je tako ni možno posploševati.

V konkretnem primeru bi bilo treba (ob upoštevanju zgoraj navedenih pojasnil) poleg zagotovitve ustrezne predhodne informiranosti nosilca kmetijskega gospodarstva treba jasno ločiti privolitev v obdelavo osebnih podatkov od drugih izjav ter omogočiti možnost podaje (oziroma odklonitve) privolitve v vsakega od posameznih namenov. Predvsem IP opozarja, da mora biti privolitev aktivno nedvoumno pritrdilno dejanje in da zgolj vnaprej označena privolitev ali kakršnakoli nedejavnost ne more pomeniti veljavne privolitve.

IP sklepno predlaga, da preverite izpostavljene tematike in predlog uredbe oziroma vsebino njenih prilog po potrebi ustrezno dopolnite.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

dr. Jelena Virant Burnik,
Informacijska pooblaščenka

Pripravil:
Matej Sironič,
Svetovalec pooblaščenca I

Poslati:

- naslovniku (po e-pošti);
- v vednost: Ministrstvo za pravosodje: gp.mp@gov.si.